

N:o 54.

Ank. till Riksd. kansli den 12 april 1889, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter sjömannen Robert Sahlin.

(I. A.)

Enligt hvad af en utaf Kongl. Maj:t till Riksdagen den 8 nästlidne mars aflåten proposition (n:o 35) inhemtas, hade andre landtmätaren Anders Sahlins enka Anna Sahlin, född Söderberg, aflidit den 30 mars 1868, efterlemnande såsom sterbhusdelegare en son, sjömannen Robert Sahlin, som vistades å utrikes ort, samt en dotter, snickaren Anton Svanbergs enka, Ulrika Andrietta! Svanberg, hvilka båda jemlikt af enkan Sahlin upprättadt testamente jemte andra deri angifna personer tillerkänts viss andel af hennes qvarlåtenskap.

Som bemälde Robert Sahlin icke under längre tid låtit sig afhöra, förklarade rådstufvurätten i Sundsvall, på ansökan af enkan Svanberg, genom beslut den 26 maj 1885, att Sahlin skulle för död anses. Instrumentet öfver den efter honom den 25 juni 1886 förrättade bouppteckning upplyste, att han såsom enda arfvinge efterlemnad »halfsystem» enkan Svanberg, hvilken uppgifvit boet, äfvensom att tillgångarne deruti utgjordes af Robert Sahlins arfs- och testamentsmedel efter sin förenämnda moder, 1,000 kronor, jemte derå upplupen 5 procent ränta under 10 år eller 500 kronor.

På förekommen anledning hade kammaradvokatfiskalsembetet, å Kongl. Maj:ts och kronans vägnar instämt enkan Svanberg och länsmannen Axel Rydin i Sala, den sistnämnde såsom god man för Robert Sahlin, till rådstufvurätten i Sundsvall, med yrkande att Sahlins qvarlåtenskap måtte för-

klaras för danaarf. Genom utslag den 1 oktober 1888, som vunnit laga kraft, hade rådstufvurätten förklarad att, enär, efter det Robert Sahlin blifvit för död förklarad, någon laglig arfvinge efter honom icke inom natt och år sig anmält, samt enkan Svanberg, såsom af oäkta börd, icke egde någon rätt till arf efter Robert Sahlin eller på grund af åberopadt testamente kunde anses vara berättigad att träda i hans ställe såsom testamentstagare till ifrågavarande medel, qvarlåtenskapen efter Robert Sahlin borde såsom danaarf tillfalla kronan, hvarjemte Rydin ålades att till kammaradvokatfiskalsembetet för medlen i laga ordning redovisa.

Af de utaf Rydin för sådant ändamål åberopade samt i öfrigt föredda handlingar inhemtades, att Robert Sahlins laglott i boet efter sin bemälda moder rätteligen utgjort 1,639 kronor 63 öre; att i följd af Robert Sahlins förutvarande gode man, grufingeniören A. M. Gullbrandssons försummelse att medelst klander af det utaf enkan Sahlin upprättade testamente tillvinna Robert Sahlin hans fulla laglott, enkan Svanberg med stöd af samma testamente af enkan Sahlins qvarlåtenskap lyftat 639 kronor 63 öre mera än henne lagligen bort tillkomma; samt att, sedan Rydin för Robert Sahlins räkning ur Gullbrandssons konkursbo uppburit den Robert Sahlin tilldömda arfsloten oafkortad jemte ränta med tillhopa 2,480 kronor 46 öre, Rydin den 13 december 1888 behörigen redovisat ifrågavarande danaarfsmedel med 3,413 kronor 54 öre, som efter afdrag af den kammaradvokatfiskalen tillkommande aktoratsprovision, med 3,072 kronor 19 öre inlevererats till statskontoret.

Innan oförmälda rättegång mot enkan Svanberg och länsmanen Rydin af kammaradvokatfiskalsembetet anhängiggjordes, hade enkan Svanberg uti en till Kongl. Maj:t ingifven skrift af den 3 februari 1888, med förmälan, att, då hon hos bemälda Rydin sökt att få lyfta henne tillkommande arfsmedel efter Robert Sahlin, Rydin vägrat att till henne utlemna desamma, enär hon såsom född före enkan Sahlins äktenskap vore oäkta dotter till denna, anhållit, att, då vid sådant förhållande ifrågavarande medel skulle såsom danaarf tillfalla kronan, sökanden, som vore medellös, måtte komma i åtnjutande af kronans rätt till danaarf efter Robert Sahlin, hvilkens enda tillgångar enligt sökandens uppgift utgjordes af hans mödernearf, 1,000 kronor, jemte ränta. Af bifogadt intyg af vederbörande pastorsembete bekräftades sökandens uppgift, att hon, som är född den 14 april 1816 vore medellös.

I anledning af berörda ansökning hade utlåtanden afgifvits dels af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Vesternorrlands län, som på de af sökanden anförda skäl tillstyrkt bifall till framställningen, dels ock af kammaradvokatfiskalsembetet, som dervid anförde, att, då sökanden, på sätt här ofvan angifvits, af enkan Sahlins qvarlåtenskap lyftat 639 kronor 63 öre utöfver

hvad henne lagligen bort tillkomma, samt ifrågavarande ansökning endast afsåge, att sökanden måtte få åtnjuta kronans rätt till den qvarlåtenskap efter sökandens för död förklarade halfbroder, som härflutit från de 1,000 kronor, honom tillfallit enligt moderns testamente, och hvilket belopp med ränta upptoges i den efter honom upprättade bouppteckning, den summa, som kunde ifrågakomma att efterskänkas till förmån för sökanden, borde inskränkas till ett belopp, som stode i samma förhållande till hela behållna danaarfvvet, som det Robert Sahlin i testamentet tillagda och af Gullbrandsson lyftade kapital 1,000 kronor stode till det af Rydin i Gullbrandssons konkurs lyftade kapitalbelopp 1,639 kronor 63 öre; med afseende hvarå kammaradvokatfiskals-embetet i betraktande af sökandens naturliga släktskap med Robert Sahlin och hennes styrkta medellöshet hemställt, att sökanden måtte af ifrågavarande danaarfsmedel erhålla ett belopp af 1,873 kronor 71 öre.

Med afseende å hvad sålunda i ärendet förekommit har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att medgifva, att af ifrågavarande danaarfsmedel måtte enkan Svanberg tilldelas ett belopp af 1,873 kronor 71 öre.

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling denna proposition blifvit hänvisad, får, i öfverensstämmelse med de åsigter, som inom Riksdagen i likartade frågor förut gjort sig gällande, hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 12 april 1889.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.
